

Afdeling: Sociaal Domein
Behandelaar: Koning, Corine
Telefoonnummer: **0617444188**

Voorstelnr. 953
Barneveld, 30 november 2020
Portefeuillehouder: P.J.T. van Daalen

☒ Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct: 123

☒ Op overzicht Bestaand beleid (website)

Onderwerp: **Tussenevaluatie Plan van Aanpak terugdringen alcohol in het verkeer 2019-2020**

Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met de tussenevaluatie van het Plan van Aanpak terugdringen Alcohol in het verkeer 2019-2020.

1. Inleiding

De Jongerenraad Barneveld heeft in mei 2018 het initiatiefvoorstel Actieplan tegen alcoholgebruik in het verkeer in de gemeente Barneveld ingediend om alcoholgebruik in het verkeer (onder jongeren) in de gemeente Barneveld terug te dringen. In december 2018 is door de gemeente een Plan van Aanpak ontwikkeld voor de komende vier jaar.

Monitoring, als onderdeel van het Plan van Aanpak, bestaat uit twee categorieën:

1. de kwantitatieve meting over het gedrag van jongeren t.a.v. alcohol in het verkeer middels een nulmeting, tussenmeting en eindmeting (uitgevoerd door een extern bureau, XTNT)
2. een beschrijving van de activiteiten die reeds hebben plaatsgevonden, het bereik en de resultaten.

Deze jaarlijkse monitoring kan als 'tussenevaluatie' beschouwd worden en gaat (jaarlijks) ter kennisname naar de raad. De tussenevaluatie geschiedt op basis van de beslispunten die zijn opgenomen in het Plan van Aanpak. Bij het aflopen van het Plan van Aanpak zal een eindevaluatie volgen met daarbij adviezen over het vervolg.

2. Beoogd effect

Met de tussenevaluatie wordt in kaart gebracht wat er sinds de start van het Plan van Aanpak is uitgevoerd, wat de resultaten tot nu toe zijn en op welke manier de aanpak verder vorm krijgt de komende jaren.

3. Argumenten

3.1 *De tussenevaluatie dient als jaarlijkse monitoring van het Plan van Aanpak, waarbij wordt ingegaan op de beslispunten.*

Door de commissie bestuur is besloten dat een onderdeel van het Plan van Aanpak een jaarlijkse monitoring is. Om de monitoring op een structurele manier uit te voeren zijn de beslispunten uit het Plan van Aanpak als uitgangspunt genomen. Deze beslispunten zullen de komende jaren hetzelfde blijven, waardoor de monitoring steeds op dezelfde manier kan plaats vinden. Daarmee is de voortgang goed te volgen.

4. Communicatie

De tussenevaluatie wordt ter kennisname naar de gemeenteraad gestuurd en gedeeld met de jongerenraad.

5. Financiën

Aan dit voorstel zitten geen financiële consequenties verbonden.

Voor uitvoering van het Plan van Aanpak is een bedrag van € 50.000,- per jaar beschikbaar gesteld. Het bedrag is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Rijbewijs	€ 13.000,--	€ 13.000,--	€ 13.000,--	€ 13.000,--
Bewustwordingscampagne	€ 37.000,--	€ 27.000,--	€ 27.000,--	€ 27.000,--
PM (pro memorie)	–	€ 10.000,--	€ 10.000,--	€ 10.000,--

In verband met de coronacrisis zijn de kosten lager uitgevallen dit jaar. Voorgesteld wordt om de onderbesteding op het uitgavenbudget 2020 mee te nemen naar 2021. De verwachte onderbesteding wordt ingeschat op € 20.000,--.

6. Bijlagen

1. Tussenevaluatie Plan van Aanpak terugdringen alcohol in het verkeer.

Tussenevaluatie Plan van Aanpak terugdringen alcoholgebruik in het verkeer in de gemeente Barneveld 2019-2020

Inleiding

De Jongerenraad Barneveld heeft in mei 2018 het initiatiefvoorstel Actieplan tegen alcoholgebruik in het verkeer in de gemeente Barneveld ingediend om alcoholgebruik in het verkeer (onder jongeren) in de gemeente Barneveld terug te dringen. In december 2018 is door de gemeente een Plan van Aanpak ontwikkeld voor de komende vier jaar.

Monitoring, als onderdeel van het Plan van Aanpak, bestaat uit twee categorieën:

1. de kwantitatieve meting over het gedrag van jongeren t.a.v. alcohol in het verkeer middels een nulmeting, tussenmeting en eindmeting (uitgevoerd door een extern bureau, XTNT)
2. een beschrijving van de activiteiten die reeds hebben plaatsgevonden, het bereik, de resultaten en ambities.

Deze jaarlijkse monitoring kan als 'tussenevaluatie' beschouwd worden en gaat (jaarlijks) ter kennisname naar de raad. De monitoring geschiedt op basis van de beslispunten die zijn opgenomen in het Plan van Aanpak.

De overkoepelende thema's die ten grondslag liggen aan de beslispunten zijn:

- Bewustwording
- Beleid en handhaving
- Evenementen

In dit document wordt per beslispunt besproken wat de voortgang is. Vervolgens wordt een doorkijk gegeven naar het najaar 2020 en kalenderjaar 2021.

De (kwantitatieve) nulmeting heeft inmiddels plaatsgevonden onder jongeren over hun gedrag t.a.v. alcoholgebruik (door adviesbureau XTNT). Deze wordt gevolgd door een tussenmeting (ergens 2021) en een eindmeting (begin 2023). De resultaten van de nulmeting zijn ook opgenomen in dit document.

Voortgang beslispunten

Hieronder volgt een opsomming van de beslispunten, voortkomend uit het Plan van Aanpak terugdringen alcoholgebruik in het verkeer. Per punt is beschreven wat er het afgelopen jaar wat voor concrete actie is ondernomen, wat het resultaat is geweest. Er wordt ook gekeken naar de ambities voor 2020/2021

Besispunt	Wat is er gedaan?	Wat is het resultaat?	Ambities voor 2020/2021
<i>Vanaf 2019 zet gemeente Barneveld sterk in op bewustwording van haar inwoners in relatie tot alcoholgebruik in het verkeer, in de vorm van een bewustwordingscampagne met een looptijd van vier jaar, gecoördineerd door FrisValley.</i>	De coördinatie is voornamelijk overgenomen door de gemeente (i.s.m. de jongerenraad en communicatiebureau EF2) door de veranderende rol van Frisvalley en de doorstart in een 'light versie'. Eind 2019 is de campagne van start gegaan onder de noemer 'eentje minder'. Elk jaar vinden er 2 of 3 piekmomenten plaats met elk een apart thema of doelgroep. Eind 2019, begin 2020 heeft een 2-weken online en outdoor campagne plaatsgevonden omtrent een feestdiner. Deze is gelanceerd op 20 december 2019 op het gemeentehuis door de jongerenraad en gemeente. De outdoor campagne bestond uit sandwichborden, A30-mast, flyers, posters en de inzet van een Cityled. Online campagne vond plaats via snapchat, YouTube en Facebook. De website eentjeminder.nl is ook op hetzelfde moment gelanceerd.	Op de lancering was een mooie vertegenwoordiging aanwezig, vanuit maatschappelijke partners (Iriszorg, CJG o.a.), rijsscholen, jongeren en andere belangstellenden. De online video advertenties zijn in totaal 295.000 keer verschenen. De advertentie is ruim 1.300 keer aangeklikt door een jongere (16-25 jaar) binnen de gemeente. Het bereik van de outdoor campagne is lastig te meten. In totaal zijn er 35 sandwichborden geplaatst, 1000 flyers en 50 posters uitgedeeld en 800 zadelhoezen geplaatst. Sinds de lancering van de campagne hebben 809 mensen de website bezocht. Hiervan kwam ongeveer 740 bezoekers in de eerste 3 weken van de campagne.	Elk jaar vinden er 2 of 3 piekmomenten plaats. I.v.m. corona vinden voor 2020 nog 2 piekmomenten plaats: het eerste piekmoment is voor september gepland en richt zich op sportverenigingen en de '3^e helft'. Eind 2020 weer een zelfde opzet als eind 2019 met het 'feestdiner'. Voor 2021 worden 2 nieuwe thema's gekozen (en de herhaling van de campagne voor sportverenigingen). Eén van de nieuwe thema's is in ieder geval het 'schoolgala'.
<i>De voorlichtingslessen over alcohol in het verkeer worden onderdeel van het Preventieplan binnen Platform</i>	In brede zin is er een menukaart preventielessen Alcohol & Drugs ontwikkeld door het CJG Barneveld.	Het CJG is in de tweede helft van 2019 gaan werken met de	Een toename van het aantal scholen dat aanbod afneemt. Dit gaan we realiseren door de menukaart

<i>Jeugd, aanpak Alcohol & Drugs, gecoördineerd door CJG.</i>	Dit is tot stand gekomen in Samenwerking met IrisZorg, BeActive, Stichting Chris en Voorkom en ROV Oost-Nederland. De menukaart bevat twee onderdelen die betrekking hebben op middelengebruik in het verkeer. 1. gastles 'Alcohol en drugs in het verkeer' 2. GRIP op je stuur 3. Rijden Zonder Invloed Dit aanbod is bedoeld voor leerjaar 4 en 5 van het voortgezet onderwijs. Scholen kunnen het aanbod aanvragen bij het CJG Barneveld..	menukaart. Daardoor is de afname van de lessen nog beperkt geweest. Er zijn in 2019 nog geen lessen specifiek op het gebied van Alcohol in het verkeer afgenomen, wel op het gebied van alcohol en drugs in het algemeen. Voor juni 2020 stond op de planning om voor de klassen 4/5 van het Johannes Fontanus College de lessen Alcohol in het verkeer/GRIP op je stuur vanuit Chris en Voorkom. Door Covid-19 heeft dit geen doorgang kunnen vinden.	structureel onder de aandacht te brengen van het onderwijs.
<i>Vanuit de bewustwordingscampagne gecoördineerd door FrisValley wordt sterk ingezet op de verantwoordelijkheid van sportverenigingen in relatie tot het gebruik van alcohol in het verkeer door hun leden, met name bij vertrek vanuit de vereniging en deelname aan het verkeer. De nadruk ligt hierbij primair op de sportverenigingen zelf.</i>	De planning was om in april 2020 de campagne t.a.v. de sportverenigingen uit te rollen. In verband met de coronacrisis is de campagne uitgesteld tot in ieder geval september.	Er zijn nog geen resultaten te benoemen.	De planning is om in september 2020 de campagne ten aanzien van sportverenigingen uit te rollen.
<i>Vanaf 2019 start gemeente Barneveld met de Alcohol en Verkeerscursus (AVC), verzorgd door IrisZorg</i>	In samenwerking met IrisZorg is een Alcohol en verkeerscursus ontwikkeld. De cursus bestaat uit een sessie van 2 uur waarbij de cursisten kennis opdoen over verkeersveiligheid, risico's van	In 2019 hebben 357 jongeren deelgenomen aan de Alcohol en Verkeerscursus.	In samenwerking met IrisZorg wordt gekeken op welke manier er een follow-up kan worden gegeven aan de AVC. Na de cursus zijn de jongeren weer uit beeld. Het zou interessant zijn om te onderzoeken

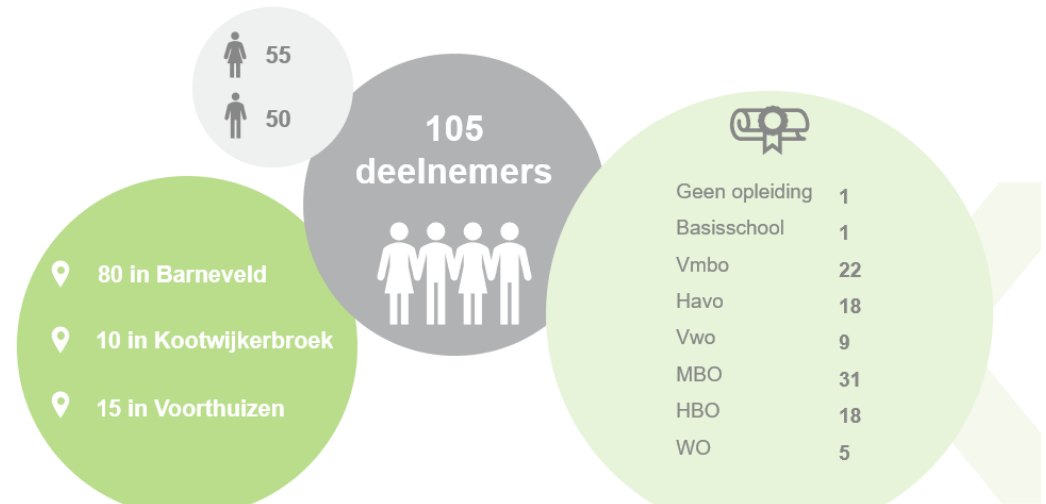
	alcohol in het verkeer, en omgaan met alcohol in de praktijk. De cursus is primair bedoeld voor jongeren die bezig zijn met het halen van rijbewijs. De deelnemers krijgen na afloop van de cursus een bewijs van deelname. Met dat bewijs worden de legeskosten kwijtgescholden bij aanvraag van het rijbewijs.	75 jongeren hebben het bewijs van deelname gebruikt voor het gratis verkrijgen van het rijbewijs. Het gratis ontvangen van het rijbewijs lijkt een sterke drijfveer om aan de cursus deel te nemen. Het is wel een manier om met de doelgroep in contact te komen, wat anders niet het geval was.	in welke mate de AVC daadwerkelijk heeft bijgedragen aan het rijgedrag van de jongeren.
<i>De tarieventabel 2019, behorende bij de legesverordening 2019, te wijzigen zoals bedoeld in paragraaf 4.1.2.3 van voorliggend Plan van Aanpak.</i>	De tarieventabel is aangepast.	Door de wijziging is het mogelijk om tegen inlevering van het certificaat van de AVC het rijbewijs zonder legeskosten te verstrekken.	Geen
<i>De zeven in 2008 aangemerkte gedoogketen vormen één van de doelgroepen van de bewustwordingscampagne gecoördineerd door FrisValley.</i>	De gedoogketen zijn nog niet aangemerkt als specifieke doelgroep.	Er zijn nog geen resultaten te benoemen.	Dit is een extra aandachtspunt voor de komende periode. De coördinatie van de bewustwordingscampagne komt meer bij de gemeente te liggen.

<i>Boa's openbare ruimte voeren periodiek vrijwillige preventieve blaastesten uit in het horecagebied zodra zij daar jongeren aantreffen waarvan het vermoeden leeft dat zij onder invloed van alcohol zijn, ook wanneer zij dreigen te vertrekken met een gemotoriseerd voertuig. Dit in lijn met de in december 2018 uit te voeren nulmeting.</i>	In de nacht van 14/15 december 2019 zijn bezoekers op het horecageplein in Voorthuizen gecontroleerd op het gebruik van alcohol voordat zij horecagegelegenheden bezochten. Doel van de controle was om het uitgaanspubliek (zelf)inzicht te geven in de hoeveel genuttigde alcohol. Aanwezige politie en boa's lieten mensen een (vrijwillige) blaastest doen en mensen kregen de kans om een virtuele autorit te maken op de rijsimulator. Daarbij werden gesprekken gevoerd over de gevaren van te vroeg, te veel en te vaak alcoholgebruik en werd duidelijk hoe snel je al niet meer mag autorijden.	Ruim 140 mensen hebben een blaastest gedaan. Van deze groep hadden 10 mensen geen alcohol gedronken en er waren 8 minderjarigen die hadden gedronken. Opvallend was dat er gemiddeld behoorlijk werd gedronken door de bezoekers: 370 Ug/l Er waren zelfs uitschieters van boven de 1000 U/l. Ter vergelijking, in de Nederlandse wegenrechtswet is aangegeven dat bestuurders die bij een alcoholcontrole meer dan 220 Ug/l blazen een rijontzegging krijgen. Bij meer dan 550 Ug/l volgt inname van het rijbewijs van ervaren bestuurders. Belangrijk om te vermelden is dat iedereen mocht deelnemen aan de blaastesten, ongeacht of mensen met de auto waren of met ander vervoer.	In overleg met handhaving wordt gekeken naar de inhoud en de frequentie van de preventieve blaastesten. De wens is dat er minimaal 1x per jaar een preventieve blaastest wordt uitgevoerd in de gemeente.
<i>Als bodycams structureel door de politie gebruikt worden, zien wij graag dat deze ook ingezet worden bij de preventie van alcohol in het verkeer.</i>	Handhaving gaat terughoudend om met het gebruik van bodycams ten aanzien van alcohol in het verkeer. De bodycams worden tijdens horecadiensten veel gedragen door handhaving, maar ze worden pas ingezet als er aanleiding voor is (bijvoorbeeld in het geval van confrontaties met jongeren).	Hier zijn geen concrete resultaten over te benoemen.	Dit onderwerp heeft nadere uitwerking. Daarbij moet gekeken worden wat het gewenste effect is van de inzet van bodycams ten aanzien van alcohol in het verkeer. Mogelijk dat er goede voorbeelden zijn vanuit andere (omliggende) gemeenten.

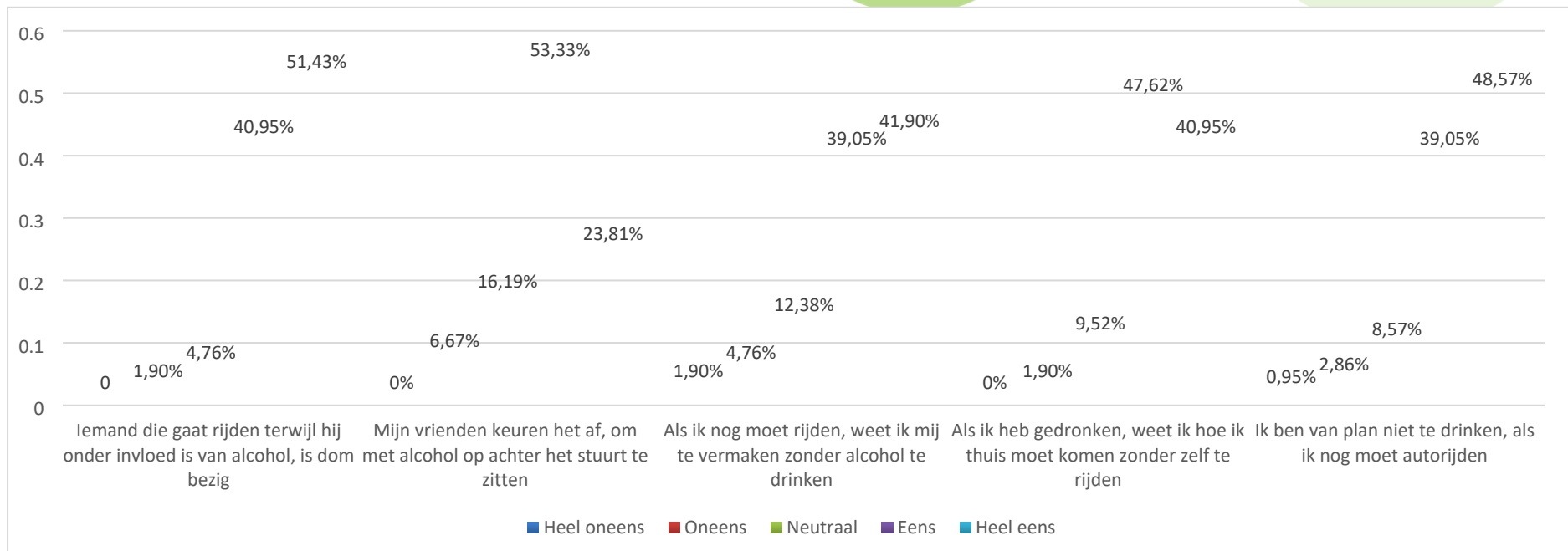
<i>Evenementen waarbij in het verleden wangedrag ten aanzien van alcohol en/of excessief gebruik van alcohol achter het stuur is geconstateerd én evenementen waarbij wordt verwacht dat deze problemen kunnen spelen, moeten als onderdeel van een nieuwe vergunningaanvraag een plan aanleveren waarin zij aangeven op welke manier zij dit gedrag zullen voorkomen.</i>	Aan de organisatoren van de evenementen Mega Pull Stroe, Kootwijkerbroekse Dagen en Mega Piratenfestijn is in 2018 en/of 2019 een Bestuurlijke Boete opgelegd op grond van de Drank en Horecawet. De burgemeester heeft besloten dat ze een volgend jaar het evenementen mochten organiseren als dit alcohol vrij is. Of de organisatie moest met een goed alcoholplan komen.	Mega Pull en Kootwijkerbroekse Dagen zijn in 2019 met een goed alcoholplan gekomen en hebben voor dat jaar opnieuw een ontheffing Drank en Horecawet ontvangen. De evenementen zijn toen goed verlopen. Het Mega Piraten Festijn had besloten om de leeftijd van bezoekers te verhogen naar 18+. In verband met Covid-19 is het evenement niet doorgegaan.	De evenementen zullen op het netvlies blijven ten aanzien van alcoholgebruik. Wanneer er aanwijzingen zijn dat er weer sprake is van ongewenst gedrag, zullen er weer maatregelen genomen worden. IrisZorg doet ook inzet bij evenementen met peers-educatie. Eventueel kan er bij wangedrag worden gekozen om de inzet van peers-educatie te verplichten.
---	--	---	--

Nulmeting XTNT

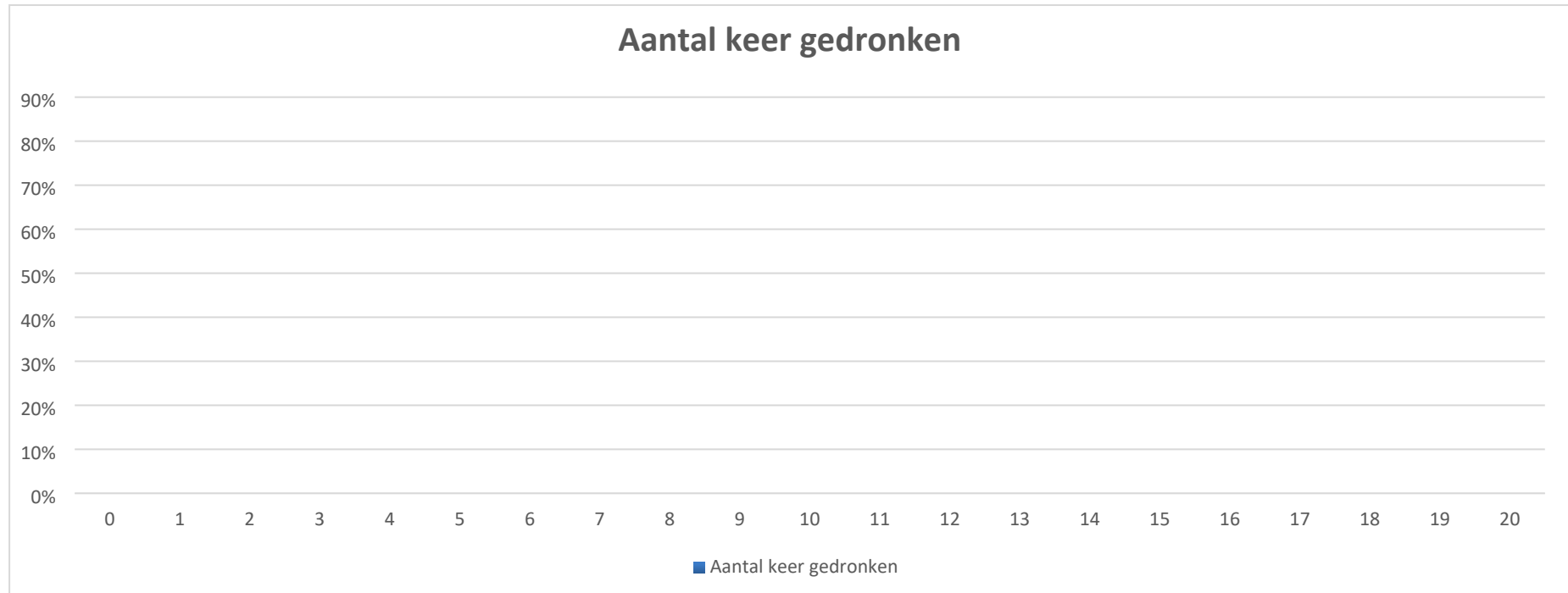
In het najaar van 2019 heeft het adviesbureau XTNT een kwantitatieve meting uitgevoerd voorafgaand aan de anti-alcohol campagne. Deze meting dient als nulmeting. Dit is een eerste resultatenoverzicht. Na de tussenmeting en eindmeting zal ook een uitgebreider eindrapport worden opgesteld. Hier volgen de belangrijkste resultaten van de nulmeting.



In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen?



Hoe vaak heb je in de afgelopen 2 maanden alcohol gedronken, terwijl je nog moest rijden?



Doorkijk 2020- 2021

Als we kijken naar de volgende periode 2020-2021 dan hebben de volgende onderwerpen de aandacht:

- De gedoogketen als doelgroep aanmerken voor de bewustwordingscampagne, gecoördineerd door de gemeente.
- In september 2020 campagne 'Eentje Minder' ten aanzien van sportverenigingen uitvoeren.
- In 2021 uitbreiden van de campagne 'Eentje Minder' met het thema 'schoolgala'
- Menukaart met preventieaanbod structureel onder de aandacht brengen van het onderwijs.
- Onderzoeken mogelijkheden follow-up Alcohol en Verkeerscursus.
- In overleg met handhaving kijken naar de inhoud en de frequentie van de preventieve blaastesten.
- Onderzoeken wat het gewenste effect is van de inzet van bodycams ten aanzien van alcohol in het verkeer.
- Alcohol bij evenementen in relatie tot ongewenst gedrag in beeld houden.
- Inzet van peers-educatie van IrisZorg bij evenementen.

De ambities en acties voor 2020-2021 staan onder druk door de coronacrisis. We bekijken continue wat de mogelijkheden zijn binnen de beperkingen van het coronavirus.

In de commissie Bestuur van 15-01-19 is toegezegd op basis van een tussenevaluatie te bezien of de aanpak verbreed wordt naar drugs in het verkeer. Op basis van deze tussenevaluatie blijkt dat alcohol en drugs vaak in combinatie met elkaar worden genoemd in voorlichting en gastlessen. Daarnaast is er een verkenning uitgevoerd op het gebied van 'rijden onder invloed van drank, drugs en medicijnen', in opdracht van het ROV (Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid). Echter blijkt uit deze tussenevaluatie dat er nog uitdagingen zijn op het gebied van alcohol. Het streven is eerst deze actiepunten op te pakken, alvorens de aanpak in zijn geheel uit te breiden naar drugs.